189. Bo, Vikingstads sn, Valkebo hd.

Pl. LXV. Fig. 2.

Litteratur: B. 870; L. 1155; W. 112; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 183; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 79; *Reseber.* 1861, s. 41, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 27, teckn.

Runstenen står på Bo Västergårds mark i åkern 40 steg väster om vägen mellan Bo och Gunnarp med inskriften vänd norrut. P. A. Säve meddelar en sägen, att stenen en gång varit bortsläpad till Rakeryd för att inläggas i bron där, men som folket alls icke fick någon ro efter detta arbete, måste stenen åter föras dit, där den ännu står.

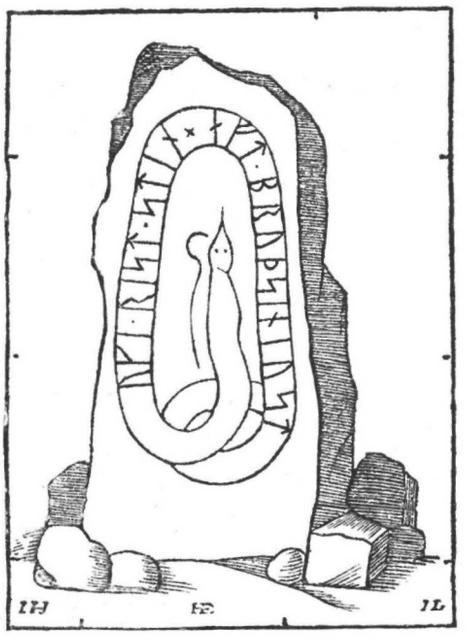

B. 870.

Ämnet är grå granit. Höjden 1,44 m, bredden vid foten 59 cm, vid nedre toppslingan 45 cm.

Om ett kors funnits, äro dess linier utplånade; P. A. Säves teckning visar ett enkelt kors under toppslingan.

Inskriften är följande:

+ **tuki** × **rist** · **stin** × **aft** · **bruþ sin** · **iust** ·

Namnet **tuki** motsvarar fsv. *Toki, Tuki*, vilket namn alltså har kort rotvokal.

Orden **rist, aft, bruþ** äro uppenbarligen förkortningar för **risti, aftiʀ, bruþur**, varigenom det blir sannolikt, att **iust**, som annars icke förekommer som namn, är förkortning av **iustin**, isl. *Jósteinn*, vilket namn Ög. 187 Hackstad ristas **yustin**, varigenom måhända samme man betecknas som i denna inskrift.

Översättning: Toke reste stenen efter sin broder Josten.

190. Nybble ägor, Vikingstads sn, Valkebo hd.

Pl. LXVI. Fig. 1.

Litteratur: L. 1157; W. 115; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 80; *Reseber.* 1861, s. 42, teckning; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 27, teckn.

Runstenen står rest vid landsvägens södra sida invid gärdesgården till Smedstorps trädgård, 300 steg v. om vägskelet till Vikingstads sn, där P. A. Säve fann den ligga sönderslagen i två delar. Den skall hava rests genom d:r A. Hazelius' försorg. E. Ihrfors säger stenen stå vid Jungfruhemmet.

Ämnet är rödaktig granit.

Det stycke av stenen, varpå största delen av ristningen befinner sig, är med tre järnkrampor fästat vid runstenens nedre del. Det framgår av måtten, att ett stycke fattas mellan de i behåll varande bitarne. Övre styckets längd i mittlinien är 1,17 m, bredden vid nedre gränsen av stenens bortslagna övre hörn 38 cm, nedtill 53 cm. Det undre styckets bredd är däremot överst 63 cm, dess höjd 45 cm, varav 10 cm ovan jord. Slingans bredd 14—15 cm.

Inskriften börjar nedtill på stenens högra sida, och runorna hava toppen inåt stenen. Början av inskriften saknas, r. 1 är **s** nederst på övre stycket, förmodligen slutet av ett namn på *-gils*, följt av punkt. Efter **risti** står åter ett rakt kors. I det följande **istin** saknas nedre staven av **n**, som bortslagits med stenens högra övre hörn jämte följande skiljetecken, större delen av första runan och nedre hälften av **f** i prep. 'efter'. Det är därför omöjligt att avgöra, om prep. varit ristad **iftr** eller **eftr**, den följes av punkt. I namnet **aguta** · har **g** en huggen prick. Därefter följer **kuþ**, vari av **þ** större delen av staven och översta delen av bistaven är i behåll.

Fotstycket visar till vänster ett par konvergerande linier, måhända till ett platt ormhuvud eller ormens stjärt.

Inskriften är alltså följande:

—**s · risti + istin iftr · aguta · kuþ** —
5 10 15 20 23

Ristningen **istin** för *stēn* förekommer ock annars flerstädes. Namnet **aguta** har samma första led som fsv. *Abiorn* Åbjörn, *Afast* i ortn. *Åvestbo*, alltså *ā*; senare leden torde vara *-guti*.

Det är svårt att avgöra, om det följande **kuþ-** är ordet 'Gud' och börjar en bön för den avlidnes själ, eller begynnelsen av **kuþ[an]** *gōðan* 'god' som bestämning omedelbart till **aguta** eller någon dess apposition t. ex. *dræng*, *þiægn*. Det senare synes sannolikare, därför att det bortslagna i t. ex. **kuþ[an · þiakn]** skulle upptaga ungefär lika stort rum som det bortslagna i ett begynnelsenamn på *-gils*, t. ex. **[þurgil]s**, varemot förbönen vida skulle överskrida längden av detta namn.

Fonetisk transskription:

—*[gil]s rēsti stēn æftr Āguta gōð[an þiægn]*

Översättning: —gils reste stenen efter Agute, en kämpe god.

---

191. Nybble, Vikingstads sn, Valkebo hd.

Pl. LXVI. Fig. 2 (B. 867).

Litteratur: B. 867; L. 1159; W. 116; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 186; Stephens, *ONRM.* II, s. 762.

Peringskiöld säger stenen finnas vid »Nybbele i Rackerij sochn Walkebo härad», varigenom de felaktiga namnformerna i B. 867 rättas; Rakered socken är nu sammanslagen med Vikingstads sn.